

האומות המאוחדות

המשרד לתאום עניינים הומניטריים – OCHA
השטח הפלסטיני הכבוש

הגנה על אזרחים

2009 17-23 ביוני

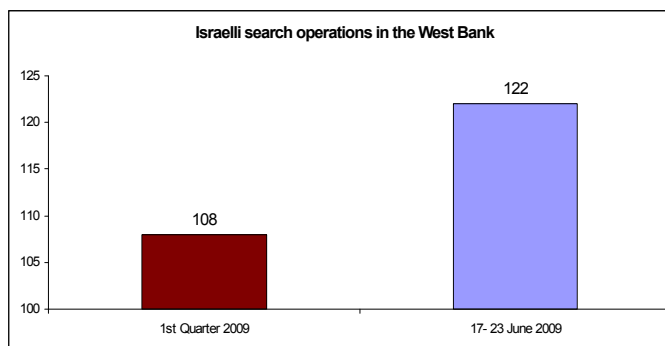
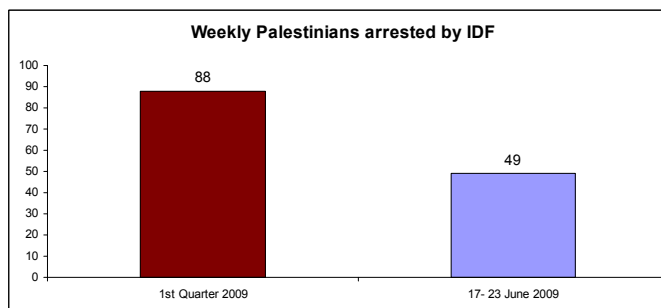
הגדה המערבית

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

השבוע, מספר הנפגעים כתוצאה מפעולות כוחות הצבא הישראלי בגדה המערבית היה נמוך יחסית: שני פלסטינים נפצעו – האחד הותקף והוכה במחסום עזון עתמה (נפת קלקיליה) והשני נפצע מפגיעת מיכל גז מדמיע שנורה ע"י הכוחות הישראליים בכפר רמאדין (נפת חברון). כמו כן נפצעו שני חיילים ישראליים ושומר מג"ב אחד מאבנים שיודו לעברם במהלך הפגנות נגד הגדר בבלעין ובנעלין (נפת רמאללה).

מספר פשיטות החיפוש שנערכו השבוע ע"י הכוחות הישראליים בגדה המערבית היה גבוה ב-11% מהממוצע השבועי ברבעון הראשון של 2009, ואולם, מספר הפלסטינים שנעצרו השבוע ע"י צה"ל היה נמוך ב-44% מממוצע המעצרים ברבעון הראשון של 2009.

בנוסף, נעצרו בידי כוחות הביטחון של הרשות הפלסטינית (רש"פ) 56 פלסטינים, שנחשדו בהשתייכות לכאורה לחמאס. רוב המעצרים בוצעו בנפות הצפוניות של הגדה המערבית.

הקלה בהגבלות הגישה והתנועה בגדה המערבית

בתחילת השבוע שעבר, ב-10 ביוני, הוסרה מרבית התשתית של מחסום עסירה אל-שימאלייה, אחד משבעת המחסומים השולטים על הגישה לעיר שכם. יחד עם זאת נשארו על כנם שני שערי-כביש הצמודים למחסום (שנותרו פתוחים) וחיילים מבצעים בהם בדיקות מזדמנות. המחסום פתוח כעת במשך 24 שעות ביממה.

כמו כן, ב-16 ביוני, נפסק האיוש הקבוע במחסום המת"ק בכניסה הדרומית לעיר יריחו, ומרבית התשתית הוסרה מהכביש. פעילות שני המחסומים השולטים בתנועה המגיעה ליריחו מצפון וממזרח נשארה ללא שינוי. (לעדכון בנושא גישה ותנועה בגדה המערבית ר' נספח רצ"ב).

אלימות מתמשכת של מתנחלים

במהלך התקופה המדווחת נמשכו מעשי הוונדליזם של מתנחלים ישראליים כלפי רכוש פלסטיני פרטי: מתנחלים כרתו כ-120 עצים והציתו עצים נוספים בוואדי אבו ריש בכפר סאפה, מצפון לבית אומר (נפת חברון) כוחות הצבא הישראליים הכריזו על הוואדי כ"שטח צבאי סגור". ב-20 ביוני הצית מתנחל ישראלי אוהל ובו 3 פלסטינים שישנו. לא דווח על נפגעים. בצפון הגדה המערבית חדרה קבוצה של כ-30 מתנחלים לכפר בורין (נפת שכם) והשחיתה חומרי בניין. כוחות ישראליים התערבו ופיזרו את המתנחלים. לא דווח על נפגעים.

עקירה בגדה המערבית

הריסת בתים וצווי הריסה בירושלים המזרחית

במהלך השבוע נאלצו ארבע משפחות פלסטיניות להרוס את בתיהן – שלוש משפחות בג'בל מוכבר ואחת בעיר העתיקה של ירושלים. משפחה בת 8 נפשות, ביניהן 6 ילדים, נעקרה מביתה. כמו כן הוצאו הרשויות הישראליות צווי הריסה עבור 16 מבנים: 2 בניינים (בסך הכל 24 דירות) בבית חנינא; 2 מבנים לא מאוכלסים באל-עיסאווייה; וכן 10 מבני מגורים בשכונת אל-בוסתאן ו-2 בתים בוואדי קדום בכפר סילוואן. בהנחה כי משק הבית הממוצע הוא בן שש נפשות, עלולים צווי ההריסה לגרום לעקירתם של 216 בני אדם. בנוסף, הוצאו השבוע צווי הפסקת בנייה למבנה חדש של בית ספר באזור חאן אל אחמר. בניית בית הספר ממומנת ע"י הארגון האיטלקי VENTO TERRA ואמורים ללמוד בו 400 תלמידים מהיישוב הבדווי ערב אל ג'הלין.

מאות פלסטינים התפללו את תפילת יום השישי באוהל שביתת-שבת בסילוואן, במחאה נגד צווי הריסה שהוצאו ע"י עיריית ירושלים לבתים באזור. עיריית ירושלים הגדירה את כל אזור אל בוסתאן בסילוואן כאזור "ירוק" שהבנייה בו אסורה כליל, וצווי הריסה הוצאו לחלק הארי מתוך 90 הבתים השוכנים באזור זה. אם תפעיל עיריית ירושלים את צווי ההריסה ותפנה את בתי המגורים באזור, עתידים יותר מ-1,000 פלסטינים לאבד את בתיהם.

לדברי ארגון ישראלי לא ממשלתי, העוסק בנושאי תכנון, שיטחו השבוע עובדים של עיריית ירושלים, בגיבוי מג"ב, מספר דונמים של קרקע באל עיסאווייה. השטח מיועד להקמת פארק לאומי.

הריסת בתים וצווי הריסה בשטח C

כוחות הצבא הישראליים הרסו במהלך השבוע 30 מבנים בשני יישובים בבקעת הירדן: 15 מבנים נהרסו בעין אל חילוה באזור אל מליח (נפת טובאס), ו-15 מבנים נוספים נהרסו ליד העיירה ג'יפטליק (נפת יריחו). שני היישובים שוכנים בשטח צבאי סגור. 20 בני אדם נעקרו מבתיהם, ו-79 נוספים סבלו מההריסות באופנים שונים. כמו כן חילקו השבוע הרשויות הישראליות צווי הריסה למבנים בבעלותן של שתי משפחות פלסטיניות בפסאיל אל פוקה (נפת יריחו) בגין בנייה ללא אישור. במידה שיופעלו הצווים, עתידים תשעה

בני אדם, ביניהם 6 ילדים, להיעקר מבתייהם. מאז ינואר 2009 נהרסו 103 מבנים באזור C בגדה המערבית, ו-285 פלסטינים, ביניהם 140 ילדים, הפכו לעקורים.

בין 10-17 ביוני הוצאו צווי הריסה למספר מבנים בכפרים עזון עתמה (נפת קלקיליה) ודיר בלוט (נפת סלפית), ביניהם 5 צווי הריסה למבני מגורים ו-9 צווי הריסת מבני מגורים הנמצאים בתהליך בנייה.

רצועת עזה

פעולות צבאיות המשפיעות על אזרחים

במהלך השבוע נמשכו הפעולות הצבאיות ברצועת עזה אך לא דווח על נפגעים. הכוחות הישראליים ממשיכים לאכוף את הגבלות הגישה ב"אזור החיץ" (300 מטרים ממערב לגדר הגבול) באמצעות יריות אזהרה תכופות. באחת התקריות חדרו טנקים ובולדוזרים של צה"ל לאזורים בקרבת הגבול, סמוך למחנות הפליטים אל בורייג' ואל מגאזי, שיטחו קרקע ואילצו חקלאים פלסטיניים לעזוב את האזור. בתקרית אחרת פתחו כוחות צה"ל באש לעבר אזור הגבול, ממזרח למחנה מגאזי, אילצו חקלאים פלסטיניים לעזוב את השטח וגרמו נזק לאחד הבתים.

בנוסף, נמשכות ההגבלות על גישת דייגים פלסטיניים לאזורי דייג מעבר לטווח 3 מיילים ימיים מהחוף, לאורך 38 הק"מ של רצועת החוף. במהלך השבוע ירו ספינות משמר ישראליות יריות אזהרה לעבר סירות דייג פלסטיניות, בשלוש תקריות שונות, ואילצו אותן לחזור לחוף. באחת התקריות עצר חיל הים הישראלי 4 דייגים פלסטיניים ותפס שתיים מסירותיהם.

השבוע נמשך ירי ספורדי של טילים ופצצות מרגמה מרצועת עזה לעבר ישראל ולעבר הכוחות הישראליים המוצבים בגבול. לא דווח על נפגעים ישראליים.

שיפור בגישה למים זורמים: 9,900 בני אדם חוברו מחדש לרשת המים

ארגון CARE INTERNATIONAL השלים פרויקט לשיקום רשת המים בצפון רצועת עזה, מה שאיפשר לכ-9,900 פלסטינים באזור אל סייאפה להתחבר מחדש לרשת המים. יחד עם זאת, לכ-18,000 בני אדם, המתגוררים בעיזבת עבד-רבו בצפון רצועת עזה ובאל-זייתון מדרום-מזרח לעיר עזה, עדיין אין גישה למים זורמים. ליתר תושבי רצועת עזה יש כעת גישה למים זורמים שלוש פעמים בשבוע למשך 4-6 שעות ביום בממוצע. קשוי הגישה למים זורמים ברצועת עזה יימשכו, כל עוד לא יותר ייבוא פריטים - כולל בטון וחלקי חילוף- הנחוצים לתיקון הנזקים שספגה רשת המים במהלך מתקפת "עופרת יצוקה".

ממוצע הייבוא השבועי לעזה עדיין נמוך מהצרכים (20-14 ביוני 2009)

השבוע הותרה כניסתן של 3 משאיות עמוסות ראשי בקר לרצועת עזה (367 ראשי בקר), ושל 13 משאיות עמוסות דשנים לחקלאות, זו הפעם הראשונה מאז סוף אוקטובר ואוגוסט 2008, בהתאמה. יחד עם זאת, ההגבלות הישראליות על ייבוא ויצוא לרצועת עזה וממנה ממשיכות לפגוע בתנאי חייהם של התושבים.

השבוע נכנסו לרצועת עזה בסך הכול 771 משאיות עמוסות סחורה. – שיפור ניכר לעומת מספר המשאיות שנכנסו בשבועות האחרונים - עלייה של 44% בהשוואה לממוצע בארבעת השבועות האחרונים (533), אך עדיין 28% פחות מהממוצע השבועי של המשאיות שנכנסו לרצועת עזה בחמשת החודשים הראשונים של 2007, לפני השתלטות חמאס על הרצועה.

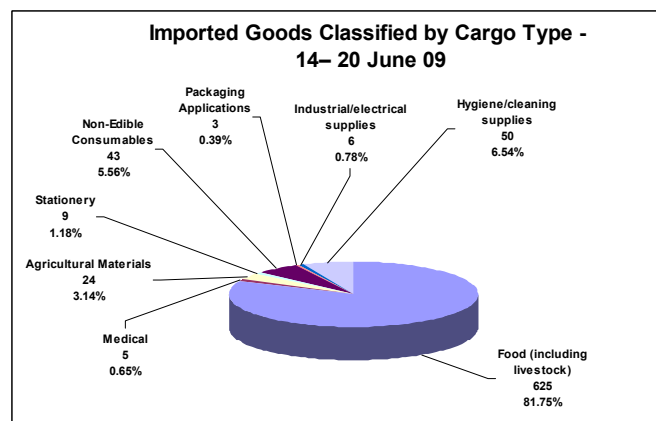
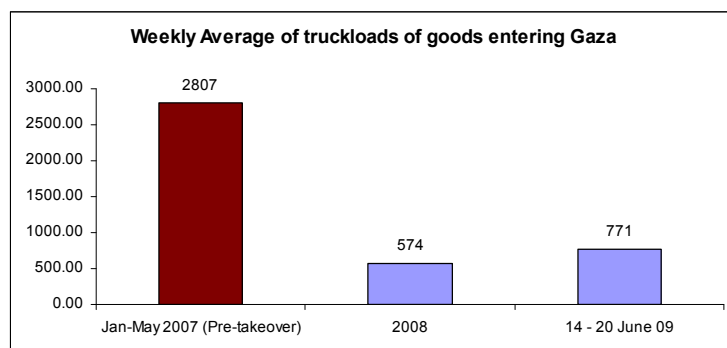
כמו כן נכנסו השבוע לרצועת עזה 80 טונות של מלט ו-250 טונות חצץ, לצורך מיזמי בנייה של המגזר הפרטי בצד הפלסטיני של מעבר כרם שלום. זו הפעם הראשונה מאז תחילת נובמבר 2008 שישראל מתירה ייבוא מלט לרצועת עזה לשימוש ציבורי.

ייבוא דלק - מחסור מתמשך בגז-בישול ומוצרי דלק אחרים - (14-20 ביוני 2009)

כמות הגז לבישול המיובאת לרצועת עזה מוגבלת זה השבוע השני ברציפות. לדברי הרשויות הישראליות זוהי תוצאה של מחסור אזורי בגז-בישול. 463 טונות גז-בישול הוכנסו השבוע לרצועת עזה, בדומה לכמות שיובאה בשבוע שעבר. כתוצאה מהמחסור נאלצו תחנות הדלק להישאר סגורות במשך שלושה ימים בשבוע לפחות, לדברי התאחדות בעלי תחנות הדלק ברצועת עזה.

השבוע יובאו לרצועת עזה כ-2 מיליון ליטרים של דלק תעשייתי, המשמש לתדלוק תחנת הכוח של עזה, כ-70% מהכמות השבועית הדרושה להפעלת תחנת הכוח, לדברי התאחדות בעלי תחנות הדלק ברצועת עזה.

מאז ה-2 בנובמבר 2008 חל איסור מוחלט על ייבוא סולר ובנזין לרצועת עזה, למעט כמויות מוגבלות שיבואן הותר לצרכים הומניטריים. מאז, מיובאות מרבית כמויות הבנזין והסולר הזמינות בשוק דרך המנהרות בגבול מצרים –רצועת עזה. מקורות ברצועת עזה דיווחו כי כמות הדלק שהועברה דרך המנהרות השבוע כמעט הוכפלה בהשוואה לשבוע שעבר - כ-100,000 ליטרים של סולר ו-50,000 ליטרים של בנזין ליום. ניתן לרכוש בשווקים סולר ובנזין המיובאים ממצרים, במחיר של 3.5 ₪ לליטר בנזין ו-2 ₪ לליטר סולר.

נמשכות ההגבלות על ייבוא חומרים הנחוצים לשיקום רשת החשמל רשת החשמל ברצועת עזה, שניזוקה במהלך מתקפת "עופרת יצוקה", עדיין לא שוקמה במלואה בשל היעדר חומרים ופריטים נחוצים. חברת החשמל העזתית (GEDCO) מדווחת על מחסור בכ-400 חלקי

חילוף אלקטרוניים ועל 150 פריטים שאזלו כליל מהמלאי. כתוצאה מכך אזורי בצפון רצועת עזה ובעיר עזה עדיין אינם מחוברים לרשת החשמל.

לדברי חברת החשמל העזתית, חלה עלייה במספר הפסקות החשמל כתוצאה מצריכת חשמל מוגברת בחודשי הקיץ ובשל מחסור בדלק. נכון להיום קיים מחסור של 24% במערכת אספקת החשמל, עובדה הגורמת להפסקות חשמל יזומות, למשך 6-8 שעות ביום, המתרחשות לסרוגין ברחבי רצועת עזה, להוציא איזור רפיח. תפוקת החשמל של תחנת הכוח בעזה עומדת היום על 55 מגה-ואט, מתוך 80 מגה-ואט שבכוחה לייצר כאשר היא מופעלת במלוא תפוקתה.

נספח מיוחד: תנועה וגישה בגדה המערבית:

עידכון 24 ביוני 2009

הרשויות הישראליות נקטו במהלך החודש האחרון במספר צעדים שהביאו להמשך הקלת זרם התנועה הפלסטינית אל תוך ומארגע ערים פלסטיניות: שכם, קלקיליה, רמאללה ויריחו. בנוסף לכך הוסרו גם מספר ערמות עפר שהיו מוצבות בדרכים משניות. אף אחד מהצעדים הללו, למעט מקרה אחד, לא הביא לפירוק מלא של התשתיות במחסומים בהם בוצעו הקלות תנועה.

שכם: אחד משבעת המחסומים השולטים ומפקחים על הגישה לעיר (עסירה אל-שימאלייה) איננו מאושר עוד דרך קבע וחלק מתשתיותיו הוסרו; ואולם, שני שערי-דרך (פתוחים כעת) הסמוכים למחסום נשארו על כנם וחיללים מבצעים במקום מעת לעת בדיקות רכב אקראיות. בעוד ששת המחסומים האחרים המקיפים את העיר שכם נשארו על כנם, בוטל החיוב בהיתרים ליציאת כלי רכב מהעיר, שהיה בתוקף עד לאחרונה בחלק ממחסומים אלה. בנוסף, חיפושים במחסומים אלה מתבצעים רק באופן אקראי.

קלקיליה: אחד משני המחסומים שפיקחו על הכניסה לעיר מדרום וממזרח פורק כליל (עיצבת ג'לעוד), והמחסום השני (מחסום המת"ק) חדל להיות מאושר דרך קבע, ואולם התשתית של מחסום זה נשארה על כנה. חיילי צה"ל מאיישים מחסום זה מעת לעת מבלי לגרום להפרעות לזרם התנועה.

רמאללה: המחסום הראשי שמפקח על הכניסה הצפונית לעיר (מחסום עטארה – ביר זית) חדל לתפקד כמחסום מאושר דרך קבע, ואולם רוב התשתית נשארה על כנה. מאז החלת השינוי דווח על חיפושים אקראיים בכלי רכב אותם ביצעו חיילי צה"ל במחסום זה למשך מספר שעות מדי שבוע. לא חלו שינויים במשטר המחסומים המפקחים על הגישה לרמאללה מדרום (מחסומי קלנדיה ואל-ג'בעה), ממזרח (מחסום מת"ק בית-אל) וממערב (מחסום ביתוניה – מעבר מסחרי בלבד).

יריחו: המחסום הראשי שפיקח על דרך הגישה הדרומית לעיר (מחסום המת"ק) חדל לתפקד כמחסום המאושר דרך קבע ומרבית התשתית שלו הוסרה. לא ניצפו שינויים במחסומים האחרים המפקחים על הגישה ליריחו מצפון וממזרח.

נכון להיום (24.6.2009) מוצבים סה"כ 613 מכשולים פיזיים ברחבי הגדה המערבית (לא כולל המחסומים המוצבים על הקו הירוק) החוסמים את התנועה הפנימית של פלסטינים, לרבות הגישה לירושלים המזרחית. למרות מספר הבדלים בהגדרות, מספרים אלה אומתו על ידי מפקדת פיקוד מרכז של צה"ל ומשרד OCHA, בתהליך מוקדם של בדיקות הצלבה ושורה של סיורי שטח משותפים.

מתוך 613 המכשולים הפיזיים, 68 הינם מחסומים מאושרים (חמישה פחות בהשוואה לחודש הקודם). 38 מהמחסומים המאושרים ממוקמים בגדה המערבית על כבישים המובילים, בסופו של דבר, לירושלים

המזרחית ולישראל. הרשויות הישראליות משתמשות במחסומים אלה למנוע גישה של פלסטינים שאין ברשותם היתרי כניסה, לירושלים המזרחית. כמו כן, מיקומם של מחסומים מעין אלה בתחומי הגדה

המערבית, מונע גישה של פלסטינים לקהילות ולאדמות המצויות מצידו השני של המחסום אך עדיין בתוככי הגדה המערבית. בנוסף, ישנם 521 מכשולים לא מאוישים הכוללים חסמי כבישים, ערמות עפר, סוללות עפר, גידור כבישים, שערי דרך ותעלות וכן 24 'מחסומים חלקיים' (המאוישם לסירוגין), המשמשים כנקודות ביקורת המאוישות 'אד-הוק'.

מניין 613 המכשולים הפיזיים בכבישי הגדה המערבית איננו כולל 84 מכשולים נוספים, וחשובים לא פחות, החוסמים גישה ותנועה פלסטינית בתוך איזור H2, המצוי תחת שליטה ישראלית בעיר חברון, 63 נקודות מעבר המצויות בגדר, המוכרות גם בכינוי "שערי הגדר", והמפקחות על תנועה של פלסטינים לתוך שטחי הגדה המערבית הממוקמים ממערב לגדר, בין הגדר והקו הירוק, וכן כ-70 מחסומי פתע, בממוצע, המוצבים מדי שבוע בכבישים.

המכשולים הפיזיים מהווים רובד אחד בלבד מתוך מערכת מורכבת ורב-שכבתית של הגבלות תנועה החלות על פלסטינים בשטחים הכבושים. הגבלות אלה כוללות בין היתר הגבלות על שימוש בצירי תנועה ראשיים, הגדר שהוקמה בגדה המערבית עם משטר האישורים הנלווה לה, איסור גישה לשטחים צבאיים סגורים ולשמורות טבע, לתחומי ההתנחלויות הישראליות ול'שטחי החיץ' הסמוכים להן.

כפי שנושא זה הוצג בהרחבה בעדכון אודות מצב התנועה והגישה בגדה המערבית שפורסם על ידי OCHA במאי 2009, חלק מהצעדים שניקטו בשנה האחרונה תרמו להתמסדות ולהתקבעות נוספת של מערכת ההגבלות. הגורמים העיקריים בהתקבעות זאת הם הרחבת רשת הכבישים החליפית (כבישי "מרקם חיים") ושל מספר מחסומים מאוישים ראשיים. בעוד שבחלק מהמקרים צעדים אלה תרמו להקלת הגישה [על ידי יצירת רציפות תעבורתית] הרי שבה בעת הם גובים מחיר מהפלסטינים במונחים של אובדן אדמות, ניתוק דרכי גישה מסורתיות והעמקת הפיצול הטריטוריאלי של שטחי הגדה המערבית. כתוצאה מכך, תרמו צעדים אלה לצימצום השליטה הפלסטינית על המרחב הפיזי של הגדה המערבית.

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית, לקריאתו פנו לאתר OCHA:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2009_06_23_english.pdf